

Årsberetning for Asker kommunale pensjonskasse 2017

Asker kommunale pensjonskasse forvalter siden 2015 tjenstepensjonsordningen for de ansatte i Asker kommune. Pensjonsordningen yter alderspensjon og uførepensjon til pensjonskassens medlemmer, samt etterlattepensjon til ektefelle, registrert partner og barn. Kommunens tjenstepensjonsordning er beskrevet i KS Hovedtariffavtale.

Pensjonskassen er selvstendig og har egne vedtekter og eget styre. Pensjonskassens midler holdes adskilt fra kommunens midler og pensjonskassen hefter ikke for kommunens forpliktelser. Pensjonskassens formue forvaltes etter retningslinjer fastsatt av pensjonskassens styre. Styrets arbeid fokuserer på å sikre medlemmene av pensjonskassen god service og kommunen lavere pensjonskostnader.

Fra 1. oktober 2017 har pensjonskassen avtale med KLP Forsikringservice AS om forsikringsteknisk drift av pensjonskassen, med ansvarshavende aktuar. Overgangen til ny leverandør medførte ekstra kvalitetssikring av medlemsregisteret og innføring av medlemsportal. Avtale om forvaltning av pensjonskassens midler er inngått med Storebrand Asset Management AS. Pensjonskassens regnskapsfører er BDO AS. Ernst & Young AS er revisor for pensjonskassen.

Styrets arbeid

Styret har holdt seg orientert om endringer i lovverket som har betydning for pensjonskassens virksomhet. Det har i løpet av året vært avholdt åtte styremøter.

Styret består av tre kvinner og fire menn. Styret anser seg fornøyd med den eksisterende kjønnsfordelingen. Styret er slik sammensatt:

Oppnevnt av kommunen	Åmund T. Lunde, leder Kari Østerud, nestleder Wenche Øverås Anders T. Utne Stein H. Annexstad
Valgt av og blant medlemmene	Rolf Brakstad Gunn Kindberg

Pensjonskassens soliditet

Målt med solvensmargin og Finanstilsynets stresstester er pensjonskassen solid.

Relativ bufferkapitalutnyttelse	31.12.2017
Stresstest I	79 %
Stresstest II	52 %

Solvensmargin skal være minst 100 %	31.12.2017
Solvensmargin kapital (MNOK)	384,9
Solvensmargin krav (MNOK)	90,7
Solvensmargin	425 %

Årsregnskapet er ført etter gjeldende regler og forskrifter for pensjonskasser, og pensjonskassens eiendeler og gjeld er beregnet og verdsatt ut fra disse bestemmelsene. Kapitalforvaltningsforskriftens regler for plassering av pensjonskassens midler er fulgt.

Finansresultat

All forvaltning av pensjonskassens midler skjer iht. forvaltningsstrategi fastsatt av styret i pensjonskassen. Kollektiv- og selskapsporteføljen forvaltes adskilt. Den verdijusterte avkastningen i kollektivporteføljen var i 2017 7,63 %, mot 5,51 % i 2016. For selskapsporteføljen var den verdijusterte avkastningen 7,43 % mot 6,71 %.

For kollektivporteføljen utgjør den bokførte kapitalavkastningsrenten etter Dietz formel 5,44 %, mot 3,14 % i 2016, mens den verdijusterte kapitalavkastningen var 7,37 %, mot 5,50 % i 2016. For selskapsporteføljen var både den verdijusterte og den bokførte kapitalavkastningsrenten etter Dietz formel 6,59 %, mot 6,94 % i 2016.

Pr 31.12.2017 utgjorde pensjonskassens totalbalanse MNOK 2 906,2. Kollektivporteføljens investeringer fordelte seg på aksjer med 25,7 %, på rentebærende instrumenter med 64,7 %, på eiendom med 9,6 %. Selskapsporteføljens investeringer er fordelt med 39,1 % på eiendom og 60,9 % på rentebærende instrumenter.

Risikoforhold

Pensjonskassens risiko fordeler seg i hovedsak på forsikringsteknisk risiko og investeringsrisiko knyttet til aktivaplasseringer.

Når det gjelder den forsikringsmessige risikoen, følger pensjonskassen tariffer som er godkjent av Finanstilsynet. Pensjonskassen ble etablert med dødelighetsgrunnlaget K2013 og er fullt oppreservert i henhold til denne tariffen. Gjeldende grunnlagsrente for ny opptjening er 2,0 prosent. Pensjonskassen har katastrofe-gjenforsikring.

Pensjonskassens kapitalforvaltningsstrategi fastsetter rammer for risiko. Pensjonskassens har et langsiktig perspektiv på investeringene og søker en best mulig avkastning innenfor definerte risikorammer. Pensjonskassens kapitalforvaltnings- og likviditetsstrategi revideres årlig.

Pensjonskassen eier andeler av godt diversifiserte aksjefond med globale og norske aksjer. Porteføljen av obligasjoner og pengemarkedsinstrumenter har en god spredning av risiko med hovedvekt på rentepapirer med høy kredittkvalitet. Pensjonskassen eier eiendom direkte og gjennom andeler av eiendomsfond.

Risikostyringen i pensjonskassen blir fulgt opp gjennom internkontrollrutiner. Styret har gjennomgått pensjonskassens dokumentasjon av vesentlige risikoer, konsekvenser og kontrolltiltak relatert til internkontrollforskriften og finner disse tilfredsstillende. Dette er en årlig prosess, men arbeidet med internkontrollen foregår kontinuerlig.

Regnskapsmessige resultater

Kollektivporteføljens renteresultat er positivt med MNOK 67,9. Det er disponert MNOK 40,0 til premiefondet og MNOK 27,0 til tilleggsavsetningene. Det er overført MNOK 0,9 til risikoutjevningfondet som avkastning. Risikoresultatet er positivt med MNOK 31,0 og avsettes 50 % til risikoutjevningfondet og 50 % til premiefondet. Administrasjonsresultatet er negativt med MNOK 1,3. Opptjent egenkapital styrkes i 2017 med til sammen MNOK 22,5.

Forsikringsvirksomheten

Ved utgangen av 2017 hadde pensjonskassen følgende medlemssammensetning:

Medlemmer (antall)	31.12.2017
Aktive	4 062
Oppsatte rettigheter	7 758
Alderspensjon	1 163
Ektefellepensjon	146
Barnpensjon	10
Uførepensjon	380
Totalt	13 519

Forfalte premier for 2017 utgjorde MNOK 242,8. Pr 31.12.2017 utgjør premiereserven for sikring av opptjente pensjonsrettigheter MNOK 2 120,0, premiefondet MNOK 68,4, tilleggsavsetningene MNOK 142,9 og kursreguleringsfondet MNOK 98,2.

Styrets erklæring

Det er etter regnskapsårets slutt ikke inntruffet forhold av vesentlig betydning for pensjonskassens resultat og stilling, og styret mener at årsregnskapet 2017 gir et rettviseende bilde av Asker kommunale pensjonskasses eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat.

Regnskapet er avlagt under forutsetning av fortsatt drift og at pensjonskassen drives etter gjeldende regelverk og rammebetingelser. Pensjonskassen har ingen drift som anses å ha negativ innvirkning på det ytre miljø.

Asker, 13. mars 2018

Amund T. Lunde
styreleder

Kari Østerud
nestleder

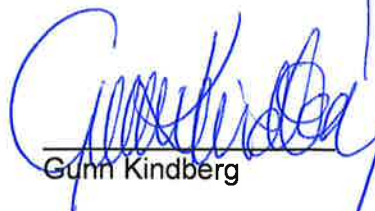
Wenche Øverås

Stein H. Annexstad

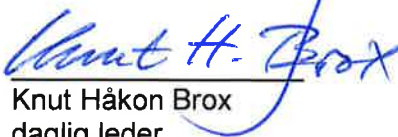
Anders T. Uthe

Gunn Kindberg

Rolf Brakstad

Knut Håkon Brox
daglig leder

Asker kommunale pensjonskasse

RESULTATREGNSKAP		31.12.2017	31.12.2016
	Note		
TEKNISK REGNSKAP			
1. Premieinntekter			
1.1 Forfalte premier, brutto	25	242 763 958	195 705 098
1.2 Avgitte gjenforsikringspremier	19	-166 000	-152 000
1.3 Overføring av premiereserve og pensjonskapital mv. fra andre forsikringsforetak/pensjonsforetak	2	0	12 054 376
Sum premieinntekter for egen regning		242 597 958	207 607 474
2. Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen			
2.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		51 757 536	28 915 924
2.3 Netto driftsinntekt fra eiendom		6 614 347	6 230 423
2.4 Verdiendringer på investeringer		47 151 179	47 794 294
2.4 Verdiendringer på investeringseiendom		10 000 000	7 000 000
2.5 Realisert gevinst og tap på investeringer		53 578 255	19 672 385
Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen		169 101 317	109 613 026
4. Andre forsikringsrelaterte inntekter		1 425 990	724 286
5. Pensjoner			
5.1 Utbetalte pensjoner			
5.1.1 Brutto		-72 556 615	-73 309 815
Sum pensjoner		-72 556 615	-73 309 815
6. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser			
6.1 Endring i premiereserve mv.			
6.1.1 Endring i premiereserve mv., brutto		-172 935 617	-149 321 213
6.2 Endring i tilleggsavsetninger		-26 998 106	-11 831 413
6.3 Endring i kursreguleringsfond		-47 151 179	-47 794 294
6.4 Endring i premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.			
6.4.1 Endring i premiefond		-1 297 782	-1 260 707
6.4.2 Endring i fond for regulering av pensjoner mv.		0	0
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser		-248 382 684	-210 207 626
8. Midler tilordnet forsikringskontraktene – kontraktsfastsatte forpliktelser			
8.1 Overskudd på avkastningsresultatet		-40 000 000	0
8.2 Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene		-15 481 962	-10 699 391
Sum midler tilordnet forsikringskontraktene – kontraktsfastsatte forpliktelser		-55 481 962	-10 699 391
9. Forsikringsrelaterte driftskostnader			
9.1 Forvaltningskostnader	11	-2 844 765	-1 180 953
9.2 Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader		-8 701 561	-6 486 530
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		-11 546 325	-7 667 483
10. Andre forsikringsrelaterte kostnader		-81 534	-18 006
11. Resultat av teknisk regnskap		25 076 144	16 042 464

Asker kommunale pensjonskasse

RESULTATREGNSKAP	31.12.2017	31.12.2016
IKKE-TEKNISK REGNSKAP		
12. Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen		
12.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	3 595 128	3 207 443
12.3 Netto driftsinntekt fra eiendom	6 614 347	6 337 186
12.4 Verdiendringer på investeringer	664 412	1 038 598
12.4 Verdiendringer på investeringseiendom	10 000 000	7 000 000
12.5 Realisert gevinst og tap på investeringer	271 782	1 040 737
Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen	21 145 669	18 623 964
14. Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen		
14.1 Forvaltningskostnader	11 -136 817	-2
14.2 Andre kostnader	-564	-273
Sum forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen	-137 381	-275
15. Resultat av ikke-teknisk regnskap	21 008 289	18 623 690
16. Resultat før skattekostnad	46 084 433	34 666 154
17. Skattekostnader	4 -7 224 704	-6 161 824
18. Resultat før andre resultatkomponenter	38 859 729	28 504 330
19. Andre resultatkomponenter		
OCI - endringer pensjonsforpliktelser	-15 869	0
Sum andre resultatkomponenter	-15 869	0
20. Totalresultat	38 843 860	28 504 330
Avkastning til risikoutjevningsfond	902 501	179 337
Overført til risikoutjevningsfond	15 481 962	10 699 392
Overført til annen opptjent egenkapital	22 459 397	17 625 601
Sum overføringer	38 843 860	28 504 330

Asker kommunale pensjonskasse

BALANSE		31.12.2017	31.12.2016
	Note		
EIENDELER			
EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN			
2. Investeringer			
2.1 Bygninger og andre faste eiendommer			
2.1.1 Investerings eiendommer	12	119 000 000	109 000 000
2.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
2.4.2 Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning inkl. opptjente renter	7	296 795 031	142 800 996
2.4.3 Utlån og fordringer		1 235 816	7 743
Sum investeringer		417 030 847	251 808 739
3. Fordringer			
3.1 Fordringer i forbindelse med direkte forretninger		80 431	0
3.2 Andre fordringer		0	1 682 294
Sum fordringer		80 431	1 682 294
4. Andre eiendeler			
4.2 Kasse, bank		26 602 198	40 785 159
Sum andre eiendeler		26 602 198	40 785 159
5. Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter			
5.2 Andre forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		83 830	1 315
Sum forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		83 830	1 315
Sum eiendeler i selskapsporteføljen		443 797 306	294 277 507
EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE			
6. Investeringer i kollektivporteføljen			
6.1 Bygninger og andre faste eiendommer			
6.1.1 Investerings eiendommer	12	119 000 000	109 000 000
6.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
6.3.1 Investeringer som holdes til forfall	13	180 040 771	45 141 146
6.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
6.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	6	703 090 701	565 535 745
6.4.2 Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning inkl. opptjente renter	7	1 322 005 567	1 441 754 579
6.4.3 Utlån og fordringer		135 869 779	20 122 055
6.4.4 Finansielle derivater	8	2 443 206	647 390
Sum investeringer i kollektivporteføljen		2 462 450 025	2 182 200 916
SUM EIENDELER		2 906 247 331	2 476 478 423

Asker kommunale pensjonskasse

BALANSE		31.12.2017	31.12.2016
EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER			
10. Innskutt egenkapital	14	242 500 000	242 500 000
11. Opptjent egenkapital			
11.1 Risikoutjevningfond	21	32 974 551	16 590 088
11.2 Annen opptjent egenkapital - opptjent egenkapital		47 120 287	24 660 890
Sum opptjent egenkapital		80 094 837	41 250 978
13. Forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser			
13.1 Premiereserve mv		2 120 000 000	1 947 064 383
13.2 Tilleggsavsetninger		142 865 602	115 867 496
13.3 Kursreguleringsfond		98 187 654	51 036 475
13.4 Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner	24	68 422 218	51 642 474
Sum forsikringsforpliktelser – kontraktsfastsatte forpliktelser	21,23	2 429 475 474	2 165 610 828
15. Avsetninger for forpliktelser			
15.1 Pensjonsforpliktelser o.l.		102 228	0
15.2 Forpliktelser ved skatt			
15.2.2 Forpliktelser ved utsatt skatt	5	15 482 534	8 257 830
15.3 Andre avsetninger for forpliktelser		2 919 395	538 906
Sum avsetninger for forpliktelser		18 504 157	8 796 736
16. Forpliktelser			
16.1 Finansielle derivater	8	10 060 333	16 811 741
16.3 Andre forpliktelser		120 587 382	480 963
Sum forpliktelser		130 647 716	17 292 703
17. Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter			
17.2 Andre påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter		5 025 146	1 027 178
Sum påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter		5 025 146	1 027 178
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER		2 906 247 331	2 476 478 423

Asker, 13. mars 2018
I styret for Asker kommunale pensjonskasse

Amund T. Lunde
styrets leder

Kari Østerud
nestleder

Wenche Øverås

Anders Utne

Stein Holst Annexstad

Rolf Brakstad

Gunn Kindberg

Knut Håkon Brox
daglig leder

Asker kommunale pensjonskasse

Oppstilling av endringer i egenkapital.
31.12.2017

	Annen innskutt egenkapital	Opptjent egenkapital			Sum egenkapital
		Risiko-utjevning-fond	Opptjent egenkapital	Sum opptjent egenkapital	
Egenkapital pr. 31.12.2015	242 500 000	5 711 359	7 035 289	12 746 648	255 246 648
Resultat før andre resultatkomp.			28 504 330	28 504 330	28 504 330
Andre resultatkomponenter			0	0	0
Totalresultat			28 504 330	28 504 330	28 504 330
Endring i risikoutjevning-fond		10 878 729	-10 878 729	0	0
Sum disponeringer		10 878 729	17 625 601	28 504 330	28 504 330
Endring i innskutt egenkapital	0				0
Egenkapital pr. 31.12.2016	242 500 000	16 590 088	24 660 890	41 250 978	283 750 978
Resultat før andre resultatkomp.			38 859 729	38 859 729	38 859 729
Andre resultatkomponenter			-15 869	-15 869	-15 869
Totalresultat			38 843 860	38 843 860	38 843 860
Endring i risikoutjevning-fond		16 384 463	-16 384 463	0	0
Sum disponeringer		16 384 463	22 459 397	38 843 860	38 843 860
Endring i innskutt egenkapital	0				0
Egenkapital pr. 31.12.17	242 500 000	32 974 551	47 120 287	80 094 837	322 594 837

(A)

(B)

(A + B)

Asker

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

	2017	2016
Innbetalte premier	206 884 949	162 187 850
Utbetalt gjenforsikring	-166 000	-152 000
Utbetale pensjoner	-70 484 873	-73 780 190
Innbetalinger refusjoner	13 767 511	11 516 190
Utbetalinger refusjoner	-4 886 028	-3 999 358
Innbetalinger vedrørende driften	15 918 139	-1 115 719
Innbetalinger ved tilflytning	0	12 054 376
Innbetalinger av renter	51 338 613	31 681 991
Utbetalinger av renter	-564	-273
Innbetalinger av utbytte	4 561 420	0
Utbetalinger vedrørende drift av eiendommene	-47 130	-255 719
Utbetalinger vedrørende driften for øvrig	-8 528 579	-6 558 260
Netto kontantstrøm av operasjonelle aktiviteter (A)	208 357 458	131 578 888
Realisert gevinst ved salg av investeringer	87 760 759	19 030 064
Realisert tap ved salg av investeringer	-33 910 722	-145 380
Netto inn-/utbetalinger ved kjøp/salg av investeringer	-201 940 497	-116 786 725
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter (B)	-148 090 460	-97 902 041
Innbetaling av kjernekapital	0	0
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter (C)	0	0
Netto kontantstrøm i perioden (A+B+C)	60 266 998	33 676 847
Likviditetsbeholdning pr. 01.01	44 329 648	10 652 801
Likviditetsbeholdning pr. 31.12	104 596 646	44 329 648

Asker kommunale pensjonskasse

NOTE 1: REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapsforskriften

Regnskapet er satt opp i henhold til forskrift av 20. desember 2011 nr. 1457 om årsregnskap for pensjonsforetak.

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet består av betalbar og utsatt skatt, inkludert skatt på formue.

Forsikringsmessige forhold

Regnskapsstandarden IFRS 4 omhandler regnskapsmessig behandling av forsikringskontrakter. Pensjonskassens forsikringskontrakter omfattes av standarden. De regnskapsmessige avsetningene knyttet til forsikringskontrakter er forankret i norsk særlovgivning.

I overensstemmelse med forsikringsvirksomhetslovens § 9-7 er pensjonskassens forvaltningskapital delt inn i en kollektivportefølje og en selskapsportefølje. Kollektivporteføljen består av eiendeler som motsvarer de forsikringsmessige avsetninger til dekning av kontraktfastsatte forpliktelser, dvs. summen av de forsikringsmessige forpliktelsene og risikoutjevningfondet. Selskapsporteføljen vil bestå av eiendeler som motsvarer selskapets ansvarlige kapital og eventuell annen gjeld. I samme grad som eiendelene fordeles mellom porteføljene, vil tilhørende inntekter følge samme fordeling.

Etter årets disposisjoner rebalanseres balansen slik at kollektivporteføljen består av eiendeler som motsvarer de forsikringsmessige avsetningene og risikoutjevningfondet.

Fordeelingen av resultatet er basert på gjennomsnittet av fordelingen av balansen mellom kollektivporteføljen og selskapsporteføljen før rebalansering. Det vil si, gjennomsnittet av regnskapet pr. 31.12 forrige år, årets delårsregnskaper og regnskapet pr. 31.12 dette år.

Premieinntekter

Netto premieinntekter omfatter årets forfalte premie. Forhåndsprising av premie for rentegaranti, administrasjon og fortjeneste er inkludert i premieinntektene.

Utbetalte erstatninger

Erstatninger for egen regning omfatter utbetalte pensjoner fratrukket fraflyttede premiereserver og endring i erstatningsavsetning. Avsetning for ikke-ferdigbehandlede eller ikke-utbetalte erstatninger ivaretas ved avsetninger.

Overføring av premiereserve m.v. (flytting)

Overføring av premiereserve ved flytting av forsikringer mellom forsikringsselskaper føres over resultatregnskapet under posten netto premieinntekter for mottatte reserver og erstatninger for egen regning for avgitte reserver. Kostnads-/inntektsføringen skjer på det tidspunktet risikoen overføres. På samme tidspunkt reduseres/økes premiereserven i forsikringsmessige avsetninger tilsvarende. Flyttebeløpet inkluderer også kontraktens andel av tilleggsavsetning, kursreguleringsfond og årets resultat. Tilflyttede tilleggsavsetninger vises ikke under premieinntekter, men under posten endringer i forsikringsmessige avsetninger. Flyttebeløpene klassifiseres som kortsiktig fordring/ gjeld til oppgjør finner sted. Oppgjørsrenten ved flytting føres under regnskapslinjene andre inntekter og kostnader.

Resultat til forsikringskundene

Garantert avkastning på premiereserven og premiefondet samt øvrig avkastning til kundene resultatføres under posten garantert avkastning og tildeling til forsikringskundene. Avkastning på risikoutjevningfondet føres under overføringer.

Premiereserve mv.

Premiereserven er beregnet som kontantverdien av selskapets samlede fremtidige forsikringsforpliktelser inklusive administrasjonskostnader i henhold til de enkelte forsikringsavtaler.

Ved beregning av premiereserven er det benyttet samme forutsetninger som ligger til grunn for premien for de enkelte forsikringsavtalene, dvs. samme dødelighets- og uføresannsynligheter, rentegrunnlag og kostnadssatser. Premietariffene bygger på observert nivå for dødelighet og uførhet i samfunnet, tillagt sikkerhetsmarginer som blant annet inkluderer en forventning om fremtidig utvikling på området.

Den avsatte premiereserven inneholder avsetning til dekning av fremtidige administrasjonskostnader inklusiv oppgjørskostnader (administrasjonsreserve). For fullt betalte poliser, inklusive fripoliser, er kontantverdien av de forventede fremtidige administrasjonskostnader avsatt fullt ut i premiereserven.

Tilleggsavsetninger

For å sikre soliditeten i livsforsikring, har pensjonskassen anledning til å foreta tilleggsavsetninger i forsikringsfondet. Den maksimale tilleggsavsetningen er satt til 12% av premiereservene.

Tilleggsavsetningen er en betinget kundetildelt avsetning som skal føres i resultatregnskapet som en pliktig avsetning og reduserer dermed årsresultatet. Tilleggsavsetning kan benyttes til dekning av den enkeltes kundes renteunderskudd ved garantert avkastning og føres i resultatregnskapet i posten til/ fra tilleggsavsetning. Det som kan trekkes er begrenset oppad til ett års rentegaranti.

Premiefond

Premiefondet inneholder forskuddsbetalte premier "etter skatteloven" fra sponsor og tilført garantert rente. Innbetaling og uttak føres ikke over resultatregnskapet, men direkte mot balansen.

Kursreguleringsfond

Årets netto urealisert gevinst / tap på finansielle eiendeler i kollektivporteføljen til virkelig verdi føres mot kursreguleringsfondet i balansen og inngår således ikke i årets resultat. Dersom denne porteføljen av finansielle omløpsmidler viser en akkumulert netto mindreverdi kostnadsføres dette tapet. Dersom finansielle omløpsmidler vurderes til å ha et konstatert varig verditap blir verdiendringen på disse papirene resultatført.

Risikoutjevningfond

Det er anledning til å avsette inntil 50 prosent av risikoresultatet til risikoutjevningfond for dekning av eventuelt fremtidig negativt risikoresultat. Risikoutjevningfondet inngår som en del av egenkapitalen, men ikke som ansvarlig kapital ved egenkapitalberegningen.

Tilstrekkelighetstest

I henhold til IFRS 4 skal en tilstrekkelighetstest utføres for å kontrollere om nivået på avsetningene til premiereservene og erstatningsreservene står i forhold til forpliktelsene ovenfor kundene. Eventuelt negativt avvik mellom opprinnelig avsetning og tilstrekkelighetstesten medfører avsetning for uavløpt risiko (premieavsetning).

Definisjon av virkelig verdi

Virkelig verdi er det beløp en eiendel kan omsettes for eller en forpliktelse gjøres opp med i en transaksjon på armlengdes avstand mellom velinformerte og uavhengige parter. For finansielle eiendeler som er notert på børs eller annen regulert markeds plass hvor det skjer regelmessige handler, settes virkelig verdi i henhold til VPS eller ligningskurser. For en eiendel som skal anskaffes eller en forpliktelse som innehas, anvendes salgskurs.

Verdifall på og tapsutsatte finansielle eiendeler

For finansielle eiendeler som ikke er regnskapsført til virkelig verdi vurderes det om det finnes objektive indikasjoner på at en finansiell eiendel eller en gruppe av finansielle eiendeler har falt i verdi.

Dersom det foreligger objektive indikasjoner på at et tap ved verdifall, har påløpt, reduseres eiendelens balanseførte verdi. Tapsbeløpet innregnes i resultatet.

Klassifikasjon og måling av finansielle eiendeler og gjeld

Finansielle eiendeler klassifiseres i en av de etterfølgende kategorier;

- til virkelig verdi over resultatet etter virkelig verdi opsjonen
- investeringer som holdes til forfall

Investeringer som holdes til forfall

Investeringer som holdes til forfall er finansielle eiendeler med betalinger som er faste eller lar seg fastsette samt et fast forfall, og som pensjonskassen har en positiv intensjon om og evne til å holde til forfall. Holdt til forfall eiendeler regnskapsføres til amortisert kost etter effektiv rentes metode.

Derivater

Et derivat er et finansielt instrument eller en annen kontrakt som omfattes av IAS 39, og som har alle de tre følgende kjennetegn:

Derivatets verdi endres som reaksjon på endringer i en nærmere angitt rentesats, pris på finansielle instrumenter, råvarepris, valutakurs, en indeks for priser eller satser, kredittverdighet eller kredittindeks, eller en annen variabel (ofte kalt "underliggende").

Det kreves ingen innledende nettoinvestering eller en innledende nettoinvestering som er mindre enn det som ville kreves for andre typer kontrakter som forventes å ha en tilsvarende reaksjon på endringer i markedsfaktorer.

Det skal gjøres opp på et framtidig tidspunkt.

Asker kommunale pensjonskasse

NOTE 2: OVERFØRING AV PREMIERESERVER/TILLEGGSAVSETNINGER

	2017		2016	
	Beløp	Antall	Beløp	Antall
Linje 1.3 Gjelder overføring av premiereserve og pensjonskapital mv. fra andre forsikringsforetak/pensjonsforetak	0	0	12 054 376	33
Linje 5.2 Gjelder overføring av premiereserve, pensjonskapital mv. og tilleggsavsetninger til andre forsikringsforetak/ pensjonsforetak av enkeltpersoner fra pensjonskassen ved fratredelse	0	0	0	
Linje 6.5 Gjelder overføring av tilleggsavsetninger fra andre forsikringsforetak/pensjonsforetak	0	0	0	0

NOTE 3: REVISJONSHONORAR

(beløp i hele kroner inkl. mva)	2017	2016
Lovpålagt revisjon	105 000	122 500
Andre attestasjonstjenester	0	0
Skatterådgivning	0	0
Andre tjenester utenfor revisjon	0	0
Sum	105 000	122 500

NOTE 4: SKATTEKOSTNAD

	2017	2016
Resultat før skattekostnad	46 084 433	34 666 154
+/- Permanente forskjeller	59 825	57 000
+/- Endring i midlertidige forskjeller	-25 943 666	-20 031 593
Tilbakeføring av urealiserte gevinster/tap	-47 815 592	-48 832 892
- Fremførbart underskudd	0	0
Årets skattegrunnlag	-27 615 000	-34 141 331
Skattesats	25 %	25 %
Skatt	0	0
+/- Kildeskatt	0	0
Formuesskatt	0	0
Betalbar skatt	0	0
Skattekorreksjoner tidligere år	0	200 717
Utsatt skatt netto endring	7 224 704	5 961 107
Skattekostnad	7 224 704	6 161 824

NOTE 5: UTSATT SKATTEFORDEL OG UTSATT SKATT

	2017		2016		Netto endring
	Skatte-økende	Skatte-reduserende	Skatte-økende	Skatte-reduserende	
Midlertidige forskjeller					
Finansielle anleggsmidler - hold til forfall obligasjoner	0		0		0
Risikoutjevningfond	32 974 551		16 590 088		16 384 463
Pensjonsforpliktelse, endring i netto forpliktelse	102 228				102 228
Investeringsseidom	27 782 639		18 325 664		9 456 975
Sum midlertidige forskjeller	60 859 418	0	34 915 752	0	25 943 666
Fremførbart underskudd		61 866 913		34 251 913	-27 615 000
Urealiserte gevinster/tap i kollektivporteføljen	97 049 919		51 036 475		46 013 444
Urealiserte gevinster/tap i selskapsporteføljen		1 137 735		1 802 148	664 413
Utligning	-63 004 648	-63 004 648	-36 330 819	-36 330 819	0
Netto midlertidige forskjeller	94 904 688	0	49 621 408	0	45 283 280
Risikoutjevningfond - beregner ikke utsatt skatt	-32 974 551		-16 590 088		-16 384 463
Begrensning i utsatt skattefordel	0	0	0	0	0
Grunnlag balanseføring	61 930 138	0	33 031 320	0	28 898 818
Skattesats	25 %	25 %	25 %	25 %	
Utsatt skatt/skattefordel	15 482 534	0	8 257 830	0	7 224 704
Begrensning i utsatt skattefordel	0	0	0	0	0
Endring utsatt skatt/skattefordel	15 482 534	0	8 257 830	0	7 224 704

NOTE 6: AKSJER OG ANDELER

	Antall	Anskaffelses kost	Virkelig verdi	Nivå
Norske unoterte aksjer				
Aberdeen Eiendomsfond Norge I AS	1 830 045	1 099 988	1 124 563	2
Sum norske unoterte aksjer		1 099 988	1 124 563	
Norske fondsandeler				
Aberdeen Eiendomsfond Norge 1 KS	181	108 900 012	111 330 635	2
Storebrand Aksje Innland	1 544	57 773 859	76 080 856	2
Storebrand Global Indeks	31 532	65 589 073	80 077 182	2
Storebrand Global Multifactor	76 071	128 763 179	170 601 444	2
Storebrand Indeks- Norge	38 801	43 436 295	57 829 025	2
Storebrand International Private Equity X Ltd B5	4 744 158	8 083 571	9 592 752	3
Storebrand International Private Equity 16 Ltd - Class B-1	3 221 756	3 000 000	2 806 487	3
Storebrand International Private Equity XI Ltd B5	6 426 865	11 202 668	14 065 634	3
Storebrand International Private Equity XII Ltd B5	5 830 297	12 571 286	14 892 792	3
Storebrand International Private Equity 13 - B-1	6 456 864	10 679 985	13 824 717	3
Storebrand Indeks Alle Markeder	36 028	92 000 000	92 154 831	2
Storebrand International Private Equity 17 Ltd - Class B-1	1 700 000	1 700 000	1 563 460	3
Sum norske fondsandeler		543 699 928	644 819 815	
Sum norske aksjer og fondsandeler		544 799 916	645 944 378	
Utenlandske fondsandeler				
Storebrand International Private Equity VIII Ltd B5	2 890 966,0000	9 076 767	10 954 132	3
SPP Emerging Markets SRI	348 803,0000	34 688 665	46 192 191	2
Sum utenlandske fondsandeler		43 765 432	57 146 323	
Sum aksjer og aksjefondsandeler		588 565 348	703 090 701	
Herav børsnoterte norske aksjer			0	
Herav børsnotert utenlandske aksjer			0	

Beskrivelse av nivåene	Nivå
Aktiv marked	1
Avledet av aktiv marked	2
Ikke aktiv marked	3

2.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	Selskapsportefølje	0
6.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	Kollektivportefølje	703 090 701
Sum		703 090 701

NOTE 7: SERTIFIKATER OG OBLIGASJONER

Obligasjoner og sertifikater til virkelig verdi	Sertifikater	Obligasjoner	SUM	Nivå
Virkelig verdi	54 015 521	1 168 574 438	1 222 589 959	
Herav børsnotert	0	1 132 624 571	1 132 624 571	1
Anskaffelseskost	54 006 961	1 162 128 669	1 216 135 630	2
Anskaffelseskost dagskurs	54 006 961	1 162 128 669	1 216 135 630	
Pålydende verdi	54 000 000	1 160 000 000	1 214 000 000	
Virkelig verdi	54 015 521	1 168 574 438	1 222 589 959	
Opptjente ikke forfalte renter	188 655	2 618 683	2 807 337	
Obligasjoner og sertifikater	54 204 176	1 171 193 120	1 225 397 296	
Selskapsobligasjoner	0	832 434 754	832 434 754	
Stat- og statsgaranterte obligasjoner	54 015 521	37 877 265	91 892 786	
Verdipapiriserte obligasjoner	0	298 262 419	298 262 419	
Sum	54 015 521	1 168 574 438	1 222 589 959	
Modifisert durasjon			1,17	
Gjennomsnittlig effektiv rente (basert på virkelig verdi)			1,15 %	

Rentefond i kollektivporteføljen	Antall	Anskaffelses kost	Virkelig verdi	Nivå
Storebrand Global Kredit IG	18 589,1149	20 807 706	18 859 997	2
Storebrand Global Obligasjon	7 206,0151	76 860 868	77 748 274	2
Sum rentefond		97 668 574	96 608 272	

Rentefond i selskapsporteføljen	Antall	Anskaffelses kost	Virkelig verdi	Nivå
Storebrand Likviditet	9 065,3168	90 984 105	90 869 473	2
Storebrand Norsk Kredit IG	200 788,9456	218 653 201	205 925 559	2
Sum rentefond		309 637 306	296 795 031	

2.4.2 Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning inkl. opptjente renter	296 795 031
6.4.2 Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning inkl. opptjente renter	1 322 005 567
Sum	1 618 800 599

For det enkelte rentepapir er det beregnet effektiv rente basert på papirets observerte markedskurs. For rentepapirer uten observerte markedskurser er effektiv rente beregnet på grunnlag av rentebindingstid og klassifisering av det enkelte papir m.h.t. likviditet og kredittrisiko. Sammenvektingen til gjennomsnittlig effektiv rente for totalbeholdningen er gjort med det enkelte papirs andel av total rentefølsomhet som vekt. Obligasjoner og sertifikater er verdsatt til børskurs, offentlig kursliste eller siste kjente omsetningsverdi.

Virkelig verdi inkluderer opptjente ikke forfalte renter Obligasjoner og sertifikater er verdsatt til børskurs, offentlig kursliste eller siste kjente

NOTE 8: FINANSIELLE DERIVATER

Finansielle derivater klassifisert som omløpsmidler/kortsiktig gjeld	Netto nominelt volum	Brutto nominelt volum	Markedsverdi	Nivå
Renteswapper	-571 884 391	900 378 314	-10 060 333	1
Sum rentederivater	-571 884 391	900 378 314	-10 060 333	
Valutaterminer	522 000 000	522 000 000	2 443 206	1
Sum valutaderivater	522 000 000	522 000 000	2 443 206	
Sum derivater	-49 884 391	1 422 378 314	-7 617 127	

2.4.4 Finansielle derivater	Selskapsportefølje	0
6.4.4 Finansielle derivater	Kollektivportefølje	2 443 206
16.1 Finansielle derivater		10 060 333

Finansielle derivater er knyttet til underliggende størrelser som ikke balanseføres. For å kvantifisere omfanget av derivater refereres det til nominelt beløp (volum). Nominelt beløp beregnes ulikt for ulike typer finansielle derivater og er et uttrykk for omfang og risiko i derivat-posisjonene. Brutto nominelt beløp gir et uttrykk for omfanget, mens netto nominelt beløp gir et bilde av derivatets risikoposisjon.

NOTE 9: VALUTA

Omløpsporteføljer	Eiendeler	Gjeld	Netto Eiendeler	Valutaterminer	Nettoposisjon i valuta	Nettoposisjon i NOK
AUD	1 303 763	0	1 303 763	-186 710	1 117 053	7 146 338
BRL	1 296 194	0	1 296 194	0	1 296 194	3 196 147
CAD	3 096 395	0	3 096 395	-122 483	2 973 912	19 414 441
CHF	953 680	0	953 680	0	953 680	8 004 788
CLP	13 233 768	0	13 233 768	0	13 233 768	176 012
COP	45 042 553	0	45 042 553	0	45 042 553	123 444
CZK	288 396	0	288 396	0	288 396	110 954
DKK	2 216 725	0	2 216 725	-73 583	2 143 142	2 827 170
EGP	10 278	0	10 278	0	10 278	4 728
EUR	12 325 882	0	12 325 882	-14 262 749	-1 936 867	-19 023 421
GBP	1 938 617	0	1 938 617	-2 742 371	-803 754	-8 893 461
HKD	16 400 668	0	16 400 668	0	16 400 668	17 160 158
HUF	11 177 040	0	11 177 040	0	11 177 040	353 889
IDR	1 962 383 183	0	1 962 383 183	0	1 962 383 183	1 183 045
ILS	376 633	0	376 633	0	376 633	887 362
INR	38 869 183	0	38 869 183	0	38 869 183	4 961 013
JPY	630 086 072	0	630 086 072	-606 606 460	23 479 612	1 704 818
KRW	1 064 841 003	0	1 064 841 003	0	1 064 841 003	8 135 720
MXN	4 030 566	0	4 030 566	0	4 030 566	1 684 974
MYR	741 956	0	741 956	0	741 956	1 499 570
NOK	1 877 512 864	0	1 877 512 864	579 560 085	2 457 072 949	2 457 072 949
NZD	126 637	0	126 637	0	126 637	736 671
PHP	3 780 278	0	3 780 278	0	3 780 278	619 395
PLN	328 398	0	328 398	0	328 398	773 025
SEK	3 178 374	0	3 178 374	-22 997	3 155 377	3 152 247
SGD	306 049	0	306 049	0	306 049	1 873 147
THB	7 074 074	0	7 074 074	0	7 074 074	1 775 430
TRY	308 679	0	308 679	0	308 679	665 892
TWD	21 907 117	0	21 907 117	0	21 907 117	6 021 331
USD	36 658 123	0	36 658 123	-46 226 984	-9 568 861	-78 267 034
ZAR	6 474 921	0	6 474 921	0	6 474 921	4 277 915
Sum Omløpsporteføljer						2 449 378 657

* Valutanoten viser balansen fordelt på valuta. Valutakontraktene er sikring av underliggende investeringer i fond nominert i NOK og evt. direkte investeringer i utenlandsk valuta.

NOTE 10: RENTEFØLSOMHET

Omløpsmidler, inklusive underliggende eiendeler i fond	Oppløst 1 måned	1 til 3 måneder	3 måneder til 1 år	1 til 5 år	Over 5 år	Totalt
AUD	961	-	-	-27 063	-48 233	-74 335
CAD	643	-	-	-	-61 092	-60 449
DKK	78	-	-	-	-16 460	-16 382
EUR	91 430	-5 061	-4 638	-928 365	-3 768 581	-4 615 215
GBP	12 691	6 054	-	-47 654	-608 039	-636 948
JPY	21 184	79	-7 152	-51 871	-1 443 790	-1 481 550
NOK	-418 840	-1 280 200	-781 872	-12 210 403	-1 898 294	-16 589 609
SEK	19	-	-	-274	-	-255
USD	160 000	93 007	-11 366	-1 400 479	-3 130 742	-4 289 580
SUM	-131 834	-1 186 121	-805 028	-14 666 109	-10 975 231	-27 764 323

Anleggsmidler	Oppløst 1 måned	1 til 3 måneder	3 måneder til 1 år	1 til 5 år	Over 5 år	Totalt
NOK	731	-114 685	-294 447	-1 388 858	-229 436	-2 026 695
SUM	731	-114 685	-294 447	-1 388 858	-229 436	-2 026 695

Rentefølsomhet er et måletall for renterisiko som tar utgangspunkt i hvordan renteendringer påvirker markedsværdien til obligasjoner, rentederivater og andre rentefølsomme finansielle poster. Denne oversikten viser hvordan verdiene til finansielle omløpsmidler pr. 31.12 ville blitt påvirket av økning i renten med 1 prosentpoeng.

NOTE 11: TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE PARTER

Innbetalinger:		
Asker Kommune	246 002 320	Premie
Asker Kommune	13 275 824	Husleie
Asker Kommune	1 119 101	Årlig tilskud OFA, sikringsordningen osv.
Utbetalinger:		
Storebrand Pensjonstjenester AS	4 588 939	Administrasjon, aktuar-tjenester og utgiftsrefusjon
KLP Forsikringservice AS	1 745 672	Aktuar- og administrasjonstjenester

NOTE 12: INVESTERINGSEIENDOM

Asker kommunale pensjonskasse eier fire eiendommer og har inngått avtale med NEWSWC AS for verddivurdering av eiendommene til markedsverdi.

Knud Askers vei 24 (Gnr. 2 Bnr. 261 seks, nr. 5 i Asker) ligger midt i Asker sentrum med enkel adkomst fra E18, samt kort vei til all offentlig kommunikasjon. Servicetorget har tilhold i snr. 5. Kjøpesenteret Trekanten disponerer resten av bygget, som fremstår som meget godt vedlikeholdt utvendig og innvendig. Servicetorget har kundemottak/kontorer/arkiv i 3. etg (etasjen ligger med inngang fra bakkeplan på øvre del av bygget). I 4. etasje er det kontorer/møterom/kantine. I 5. etg er det kun teknisk rom.

Erteløkka 7 og 9 (Gnr. 50, Bnr. 417 & 418 i Asker) er et moderne kontorbygg over 4. etasjer. Bygget ligger sentralt til med gode adkomstforhold for kollektivtransport. Eiendommen består hovedsakelig av kontroarealer, samt parkeringskjeller over to plan. Det er god standard både utvendig og innvendig i alle etasjene i bygget. Arealene brukes til NAV kundesenter og kontorvirksomheten deres.

Gamle Borgenvei 4-6 (Gnr. 5 Bnr. 82 i Asker) består av 3 etasjer og er utvendig belagt med betongplater og vinduer er av varierende kvalitet. Bygget bærer preg av eldre standard og vedlikeholdsetterslep. Påbygg på østsiden av bygget for varelevering/kjøreporter oppført i nyere tid. Hoveddelen av 1. etasje inneholder industrikjøkken/produksjon hvor en cateringbedrift holder til, ellers er det kontorer av eldre/utidsmessig standard. 2. etasje inneholder produksjonslokaler for vernet bedrift, eldre standard. 3. etasje er oppgradert i 2014 og benyttes til kontorer for Asker kommune. Bygget ligger langs E18 og har enkel av- og påkjøring til E18, men ligger ikke i nærheten av offentlig kommunikasjon.

Fredtunveien 5 (Gnr. 52, Bnr. 1, 1386 Asker) Asker- og Bærum Brannvesen disponerer hele eiendommen som ligger sentralt i Asker med enkel av- og påkjøring til E18. Eiendommen inneholder hovedsakelig garasje for utrykningsbiler med verksteder, samt utstyrsgarderober i hele 1. etasje. Utover dette er det stort sett kontorer og soveromsavdeling i 2. og 3. etasje. Godt vedlikeholdt bygg både innvendig og utvendig. Oppgradert og vedlikeholdt etter behov og ved endring av rutiner/krav.

	Knud Askers vei 24	Erteløkka 7-9	Gamle Borgenvei 4-6	Fredtunveien 5	Sum
Inngående balanse	46 000 000	107 000 000	33 000 000	32 000 000	218 000 000
Årets tilgang / avgang	0	0	0	0	0
Justering til virkelig verdi	5 000 000	10 000 000	2 000 000	3 000 000	20 000 000
Andre endringer	0	0	0	0	0
Utgående balanse	51 000 000	117 000 000	35 000 000	35 000 000	238 000 000

2.1.1 Investeringseiendommer	Selskapsportefølje	119 000 000
6.1.1 Investeringseiendommer	Kollektivportefølje	119 000 000
Sum		238 000 000

NOTE 13: OBLIGASJONER HOLDT TIL FORFALL

Debitorkategori	Pålydende verdi	Anskaffelseskost	Balansført verdi	Virkelig verdi	Gjenstående amortis	Nivå
- Stat- og statsgaranterte obligasjoner	-	-	-	-	-	-
- Selskapsobligasjoner	178 300 000	178 300 000	178 300 000	179 542 382	-	2
- Verdipapiriserte obligasjoner	-	-	-	-	-	-
Sum	178 300 000	178 300 000	178 300 000	179 542 382	0	
Herav børsnotert	0	0	0	0	0	
Modifisert durasjon				7,18 %		
Gjennomsnittlig effektiv rente				3,68 %		
Opptjente ikke forfalte renter			1 740 771			
Valuta						
NOK	178 300 000	178 300 000	180 040 771	179 542 382	0	

Beholdningsendringer	
Inngående balanse	45 100 000
Tilgang	133 200 000
Avgang	0
Amortisering	0
Utgående balanse	178 300 000
Opptjente ikke forfalte renter	1 740 771
Utgående balanse 31.12.	180 040 771

Beskrivelse av nivåene	Nivå
Aktiv marked	1
Avledet av aktiv marked	2
Ikke aktiv marked	3

2.3.1 Investeringer som holdes til forfall	Selskapsportefølje	0
6.3.1 Investeringer som holdes til forfall	Kollektivportefølje	180 040 771
Sum		180 040 771

NOTE 14: INNSKUTT EGENKAPITAL

Spesifikasjon av innskutt egenkapital	
Beløp pr. innskuddsbevis	
Innskuddsbevis 1	70 000 000
Tinginnskudd (eiendom)	172 500 000
Sum innskutt egenkapital pr. 31.12	242 500 000

NOTE 15: KAPITALAVKASTNINGSRENTE

	2017	2016	2015
Kapitalavkastningsrente rente etter Dietz-formel	5,44 %	3,14 %	1,57 %
Verdijustert kapitalavkastningsrente	7,37 %	5,50 %	1,72 %
Kapitalavkastningsrente på selskapsporteføljen	6,59 %	6,94 %	11,69 %

NOTE 16: RESULTATANALYSE

	2017	2016	2015
Renteresultat	67 900 607	12 010 750	-14 423 808
Risikoresultat	30 963 924	21 398 783	11 422 717
Administrasjonsresultat	-1 306 263	-185 274	1 746 615
Sum	97 558 268	33 224 259	-1 254 476
Rentegarantipremie	6 364 574	1 966 327	1 808 526
Fortjenestepremie	3 719 729	3 382 682	3 331 174
Sum Teknisk resultat*	107 642 571	38 573 268	3 885 224

* Sum teknisk resultat er før overføringer til/fra tilleggsavsetninger, risikouljevningsfond og overføringer til forsikringskontrakter.

Renteresultat som følge av at årets netto bokførte finansinntekter avviker fra forutsetningene i premietariffen

Risikoresultat som følge av at død og uføretilfeller i perioden avviker fra forutsetningene i premietariffen

Administrasjonsresultat som følge av at faktiske administrasjonskostnader avviker fra forutsetningene i premietariffen.

NOTE 17: GODTGJØRELSE TIL STYRET OG DAGLIG LEDER.

	Beløp
Daglig leder	1 116 968
Styret:	
Åmund T. Lunde	163 860
Kari Østerud	93 634
Wenche Øverås	70 226
Stein Holst Annexstad	70 226
Anders Utne	70 226
Rolf Brakstad	70 226
Gunn Kindberg	70 226

Daglig leder er ansatt i pensjonskassen og har ikke avtale om sluttvederlag.

Ingen av styrets medlemmer eller daglig leder har lån, forskuddsbetalinger eller sikkerhetsstillelser i pensjonskassen.

NOTE 18: TILSTREKKELEIGHETSTEST

Nytt dødelighetsgrunnlag ("K2013FT") var fullt finansiert ved etablering av pensjonskassen 01.01.2015.
For øvrig vurderer aktuar grunnlaget for de forsikringsmessige avsetningene som tilstrekkelig og avsatt i henhold til lov og forskrifter.

NOTE 19: GJENFORSIKRING

Pensjonskassen har inngått avtale om katastrofegjenforsikring for 2018. Gjenforsikrers kapasitet er 100 mill kr og pensjonskassens egenregning er 5 mill kr. Gjenforsikrer er Chaucer Underwriting A/S på vegne av Chaucer Syndicate 1084 CSL at Lloyd's.

NOTE 20: FORUTSETNINGENE FOR FORSIKRINGSFORPLIKTELSENE

For dødelighet og sivilstandselementer er benyttet det forsikringstekniske beregningsgrunnlaget K2013FT. For uførhet er det i 2017 benyttet et eget grunnlag, KFSU2015. Grunnlagsrente er 2,50 % i gjennomsnitt pr 31.12.2017.

NOTE 21: ENDRINGER I FORSIKRINGSFORPLIKTELSENE

	Premiereserve mv.	Tilleggsavsetn.	Premiefond	Kursreg.fond	Totalt	Risikoutj.fond
Saldo 01.01.	1 947 064 383	115 867 496	51 642 474	51 036 475	2 165 610 828	16 590 088
2. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser			0		0	
2.1 Netto resultatførte avsetninger (resultatpost 6 samt del av resultatpost 5.2.1)	172 935 617	26 998 106	1 297 782	47 151 179	248 382 684	
2.2 Overskudd på avkastningsresultatet (resultatpost 8.1)			40 000 000		40 000 000	
2.3 Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene (resultatpost 8.2)			15 481 962		15 481 962	
2.4 Annen tilordning av overskudd (resultatpost 8.3)					0	
2.5 Justering av forsikringsforpliktelser fra andre resultatkomponenter (del av resultatpost 9.8)					0	
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	172 935 617	26 998 106	56 779 744	47 151 179	303 864 646	0
3. Ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser						
3.1 Overføringer mellom fond	0	0	0	0	0	902 501
3.2 Overføringer til/fra selskapet	0	0	-40 000 000	0	-40 000 000	15 481 962
Sum ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	0	0	-40 000 000	0	-40 000 000	16 384 463
Saldo 31.12.	2 120 000 000	142 865 602	68 422 218	98 187 654	2 429 475 474	32 974 551

NOTE 22: BESTAND, ANTALL MEDLEMMER

	Asker kommune	Asker kommunale pensjonskasse
Antall aktive medlemmer	4 062	1
Antall pensjonister	1 701	
herav uførepensjonister	380	
herav alderspensjonister	1 163	
herav ektefellepensjonister	146	
herav barnepensjonister	10	
Antall oppsatte med rettighet	1 805	
Antall oppsatte uten rettighet	5 954	

NOTE 23: FORSIKRINGSMESSIGE AVSETNINGER

	Kollektive ordninger
Premiereserve	2 089 603 180
Tilleggsavsetninger	142 865 602
Premiefond	68 422 218
Kursreguleringsfond	98 187 654
Annen IBNR-avsetning	30 396 820
Sum	2 429 475 474

NOTE 24: PREMIEFOND

Premiefond fordelt per foretak:	Asker kommune	Asker kommunale pensjonskasse	Totalt
Premiefond IB	51 621 367	21 107	51 642 474
Innbetalinger	0	0	0
Tilbakført premie	0	0	0
Overføringer	0	0	0
Garantert rente	1 297 166	618	1 297 782
Uttak fra premiefond	-40 000 000	0	-40 000 000
Årets resultat tilført premiefond	55 462 526	19 436	55 481 962
Premiefond UB	68 381 059	41 159	68 422 218

	2017	2016	2015
Premiefond	68 422 218	51 642 474	64 547 776
Årets premie	242 763 958	195 705 098	162 937 963
Premiefondets størrelse i forhold til årets premie	0,28	0,26	0,40
Premiefondet i % av ordinær premie	28,18 %	26,39 %	39,61 %

Premiefondets anvendelse de siste 5 år	2017	2016	2015
Inngående balanse	51 642 474	64 547 776	0
Sum premie	-242 763 958	-195 705 098	-162 937 963
Innbetalt premie	202 763 958	170 705 098	181 022 322
Innbetalinger	0	12 840	0
Premiefritak	0	7 024 794	5 888 626
Premiefritak belastet premiefond	0	-7 024 794	-5 888 626
Overføringer	0	121 761	32 304 980
Garantert rente	1 297 782	1 260 707	597 078
Uttak fra premiefond	0	0	0
Resultatdisponering (til/fra fond)	55 481 962	10 699 391	13 561 359
Utgående balanse	68 422 218	51 642 474	64 547 776

NOTE 25: FORFALTE PREMIER

	2017	2016
Normalpremie	105 829 544	109 139 206
Premie for fortjeneste på risikoelementene	3 722 869	2 949 491
Adm tillegg	8 326 816	6 773 797
Bruttogaranti	36 010 923	6 267 532
AFP6567	22 509 232	11 329 555
Rentegaranti-premie	6 364 574	1 966 327
Reguleringspremie	60 000 000	57 279 190
Sum	242 763 958	195 705 098

NOTE 26: SOLVENSARGIN

	2017	2016	2015
Solvensmargin kapital:	384 867 295	335 191 830	301 553 331
Solvensmargin krav:	90 650 120	77 939 720	75 775 736
Solvensmarginprosent:	424,6 %	430,1 %	398,0 %

NOTE 27: BESKRIVELSE AV PENSJONSYTELSENE

Pensjonsordningen er en offentlig kollektiv pensjonsordning som følger forsikringsvilkårene og vedtekter for offentlige tjenestepensjonsordninger (TPO) avtalt i Hovedtariffavtalen i kommunal sektor.

Pensjonsordningen ble overført fra livselskap til selvstendig pensjonskasse fra og med 1. januar 2015.

NOTE 28: STRESSTEST

For å investere i aksjer og obligasjoner er det påkrevd at pensjonskassen er i besittelse av finansiell bufferkapital for å motstå store markedssvingninger. Bufferkapitalen basert på stresstest i pr. 31.12 består av følgende elementer :

	2017	2016
Renterisiko	0	0
Aksjerisiko	241 049 000	195 864 618
Eiendomsrisiko	87 333 000	67 257 937
Valutarisiko	1 909 000	2 080 734
Spreadrisiko	131 074 000	93 314 085
Konsentrasjonsrisiko	4 203 000	11 400 925
Korrelasjonsgevinst- markedsrisiko	-48 688 000	-44 540 872
Forsikringsrisiko	76 807 000	70 419 244
Motpartsrisiko	8 008 000	6 026 033
Korrelasjon- total risiko	-56 433 000	-50 376 248
Tapspotensial for operasjonell risiko	10 582 000	9 467 038
Samlet risiko	455 844 000	360 913 493

1. Det er lagt til grunn skifte i rentekurven på 1,5 %-poeng på omløpsobligasjonene
2. Det er lagt til grunn en verdiendring på norske og utenlandske aksjer på -20%
3. Det er lagt til grunn en verdiendring på -12%
4. Basert på kreditt-rating med tilhørende spreadrisiko pr. risikoklasse

Pensjonskassens soliditetssituasjon viser pr 31.12

Fri egenkapital +bufferkapital	579 207 000	455 162 327
Stresstesttap	455 844 000	360 913 493
Overdekning	123 363 000	94 248 834
Bufferkapitalutnyttelse	78,70 %	79,29 %

Tapspotensialet for rentefall er oppført som renterisiko i noten.

Tapspotensialet ved renteøkning er innbakt som del av korrelasjonsgevinsten for markedsrisiko.

KLP Forsikringservice AS

Asker kommunale pensjonskasse
Att: Knut Håkon Brox
Knut.Hakon.Brox@asker-kommunale-pensjonskasse.no

Bergen 7. mars 2018

Aktuarerklæring

Asker kommunale pensjonskasse - 2017

Under henvisning til det fremlagte regnskapet for 2017 bekreftes det at de forsikringstekniske avsetninger er foretatt i samsvar med gjeldende beregningsgrunnlag som spesifisert i forsikringsvirksomhetsloven § 3-9 Premiereserve knyttet til kontraktfastsatte forpliktelser.

For dødelighet og sivilstandselementer er benyttet det forsikringstekniske beregningsgrunnlaget K2013 fastsatt av Finanstilsynet med utgangspunkt i en utredning fra Finans Norge. Dette beregningsgrunnlaget har en margin i startdødeligheten på 12 prosent.

For uførhet er det benyttet et eget grunnlag, KFSU2015, basert på uføreerfaringene i årene 2011-2013 i pensjonskasser med KLP Forsikringservice som aktuar.

Pristariffene er meldt Finanstilsynet som angitt i forsikringsvirksomhetsloven § 3-7 Meldeplikt og tilsyn med pristariffer.

Med vennlig hilsen
For KLP Forsikringservice AS

Arnfinn Osmundsvaag
Ansvarshavende aktuar KLP FS

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til styret i Asker Kommunale Pensjonskasse

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Asker Kommunale Pensjonskasse som består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap, oppstilling av endringer i egenkapital og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av pensjonskassens finansielle stilling per 31. desember 2017, og av dens resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i avsnittet *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av pensjonskassen i samsvar med de relevante etiske kravene i Norge knyttet til revisjon slik det kreves i lov og forskrift. Vi har også overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Øvrig informasjon omfatter informasjon i pensjonskassens årsrapport bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for den øvrige informasjonen. Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke den øvrige informasjonen, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet eller kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til pensjonskassens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle pensjonskassen eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig

Building a better
working world

dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- ▶ identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll;
- ▶ opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av pensjonskassens interne kontroll;
- ▶ vurderer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige;
- ▶ konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om pensjonskassens evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det foreligger vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet. Hvis slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, må vi modifisere vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at pensjonskassens evne til fortsatt drift ikke lenger er til stede;
- ▶ vurderer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen, tidspunktet for vårt revisjonsarbeid og eventuelle vesentlige funn i vår revisjon, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom vårt arbeid.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til disponering av resultatet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av pensjonskassens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 13. mars 2018
ERNST & YOUNG AS

Knut Aker
statsautorisert revisor